

صنعت بی‌پناه دامپروری در طوفان کرونا و پسا کرونا

قاعدتاً تصاویر معدوم کردن جوجه‌ها برای هر فردی آزار دهنده است، ولی سؤال اصلی این است که چرا باید تولیدکننده‌ای سرمایه خود را دور بریزد؟ قاعدتاً با افت قیمت مرغ و کمبود شدید نهاده‌ها در بازار انتظار جوجه ریزی بیجا است.

روند افزایشی قیمت نهاده‌های اصلی مانند جو، ذرت، کنجاله سویا و به دنبال آن افزایش قیمت سایر اقلام خوراکی افق روشنی برای این صنعت حداقل در کوتاه مدت ایجاد نمی‌کند. انتظار است وزیر محترم جهاد کشاورزی و به خصوص معاونت محترم امور دام کشور در این شرایط بلا تکلیفی اقدام به شفاف‌سازی در مورد آینده تأمین نهاده‌ها کنند تا از این طریق از نگرانی دامداران و مرغداران کاسته شود. مطمئناً در این شرایط کاهش جمعیت دام مولد با روانه شدن دام‌های داشتی به کشتارگاه‌ها و خالی ماندن سالن‌های پرورش طیور اتفاقاتی است که اثرات آن طی ماه‌های آتی مشخص می‌شود و جامعه با کمبود جدی تأمین پروتئین‌های حیوانی مواجه خواهد شد.

شاید بهترین درسی که متولیان صنعت دام و طیور کشور باید از کرونا بگیرند این است که این صنعت پر چالش نیاز به اتاق فکری پویا دارد تا در چالش‌های این گونه با چابکی تحلیل و حتی پیش‌بینی آینده وقایع را انجام دهد و ارائه طریق کند. جای این اتاق فکر واقعاً در صنعت ما خالی است.

دکتر مهدی دهقان بنادکی

استاد گروه علوم دامی دانشگاه تهران

اردیبهشت ۱۳۹۹

کرونا آمد و ناباورانه تمامی تصورات و معادلات بشری را از توانایی‌های خود و قدرت طبیعت عوض کرد. زمانی که ویروسی بتواند این چنین توانایی‌های بشر را به چالش بکشد، سایر پدیده‌ها با زیاده‌خواهی انسان چه خواهند کرد؟ هر چند در این چالش تقریباً همه صنایع متضرر شدند، ولی صنعت پرورش دام و طیور کشور به دلیل عدم آگاهی و رخوت متولیان آن ضربات بیشتری دریافت کرده و می‌کند. شاید اولین صنعتی که از کرونا و آن هم فقط در ایران متضرر شد، صنعت شیر بود. فقط به دلیل شایعه کذب اثر منفی شیر و کلاً ترکیباتی با طبع سرد بر کرونا. متأسفانه در این گونه وقایع پاسخ و عکس‌العمل اصولی و مؤثری از متولیان این صنعت مشاهده نمی‌شود و این موجب جدی‌تر شدن جریان‌ها و افرادی که بعضاً از قصد و حساب شده این گونه شایعات را ایجاد می‌کنند، می‌شود. هنوز بحث آفلاتوکسین در شیر و هیاهوی بیهوده آن از ذهن‌ها فراموش نشده بود که این شایعه نیز مصرف شیر را در کشور به شدت کاهش داد و موجب افت شدید قیمت خرید شیر از گاوداران شد.

مرغداران عزاداران بعدی کرونا بودند. مشکلات تأمین نهاده‌ها و افزایش روز افزون قیمت‌ها از یک طرف و افت شدید تقاضا برای گوشت مرغ موجب ریزش قیمت‌ها شد. منفعل ماندن متولیان تنظیم بازار در این گونه مواقع موجب تشدید مشکل شد. آیا صرفاً در زمان افزایش قیمت مرغ بحث واردات و روانه شدن ذخایر مرغ منجمد به بازار وظیفه سازمان‌های تنظیم بازار است؟ آیا در زمان افت قیمت صرفاً مرغداران باید متضرر شوند؟